

România are a cincea suprafata agricola din UE, dar pierde valoare pe lantul agroalimentar (analiza)

România dispune de resurse agricole considerabile, fiind a cincea suprafata agricola din UE si unul dintre cei mai mari producatori de cereale, dar se confrunta cu pierderi mari de valoare pe lantul intern, conform unei analize realizate de Deloitte România la solicitarea Confederatiei Patronale Concordia.

Studiul analizeaza valoarea adaugata si contributia a trei sectoare strategice la economia nationala: productia agricola primara, procesarea alimentara si distributia si comercializarea agroalimentara.

"Gradul scazut de integrare în lanturile valorice si capacitatea limitata de procesare duc la pierderi semnificative de valoare adaugata. Blocajele sunt diferite pe cele trei verigi, dar se cumuleaza în acelasi rezultat: o economie agricola performanta în volum, dar slab valorificata în valoare adaugata", se arata în analiza.

Astfel, în sectorul productiei agricole primare, studiul arata ca productia primara este puternic afectata de: fragmentarea excesiva a terenurilor (peste 90% dintre exploatatii au sub 5 hectare), vârsta ridicata a fermierilor - peste 44% au peste 65 de ani, cel mai ridicat nivel din UE, infrastructura deficitara: irigatii insuficiente, depozitare limitata, dotari tehnice învechite, pierderi mari în horticultura si lapte, unde o parte importanta a productiei nu ajunge în procesare. Acesti factori limiteaza posibilitatea României de a valorifica propriile resurse si contribuie la importuri ridicate la carne, lactate, legume si fructe.

Principalele directii de actiune recomandate de autorii studiului vizeaza: investitii rapide în centre de colectare si depozitare pentru horticultura si lapte, accelerarea cadastrului si stimularea contractelor pe termen lung, programe dedicate tinerilor fermieri si formelor asociative si extinderea irigatiilor si a infrastructurii locale (drumuri agricole, depozitare frigorifica).

În ceea ce priveste sectorul de procesare alimentara, analiza arata ca este veriga cu cel mai mare potential, dar si cea mai subutilizata.

"Procesarea ramâne segmentul unde România pierde cea mai mare parte a valorii adaugate. Conform studiului: productivitatea este de trei ori mai mica decât media UE, unele unitati de procesare functioneaza la doar 10-20% din capacitate, în special în sectorul carni, modernizarea tehnologica este insuficienta, exista dificultati de acces la finantare, în special pentru IMM-uri, iar lanturile valorice sunt incomplete", potrivit sursei citate.

Directiile de actiune recomandate în acest sector fac referire la un program strategic de modernizare tehnologica si eficienta energetic, facilitarea finantarii pentru investitii si capital circulant, stimularea valorificarii subproduselor, integrare verticala între fermieri-procesatori-retaileri si dezvoltarea unor politici comerciale proactive pentru export.

Referitor la distributie si comercializare, analiza confirma ca performanta distributiei depinde de echilibrarea relatiilor pe întreg lantul. În prezent, infrastructura de colectare, sortare, depozitare este insuficienta, mai ales în zonele rurale, multe produse locale nu pot ajunge în retail din cauza lipsei de standardizare, ambalare adecvata si volume impredictibile, lanturile scurte sunt slab dezvoltate, iar formele asociative ale producatorilor nu sunt încă functionale, piata are nevoie de un cadru coerent de certificare dar si de branduri nationale vizibile.

Potrivit analizei, directiile de actiune recomandate sunt orientate catre dezvoltarea centrelor regionale de colectare si a pietelor angro moderne, sprijin pentru profesionalizarea producatorilor în marketing, ambalare, etichetare,

transparenta în standardele de calitate si mecanisme corecte de evaluare la receptie, initiative comune de promovare a produselor românești, consolidarea colaborării între producători, procesatori si retaileri.

Studiul si directiile sale de actiune pentru perioada urmatoare își propun sa ofere o baza analitica solida pentru reforme de politica publica: reducerea deficitului comercial, cresterea valorii adaugate, modernizarea lanturilor agroalimentare si sa contribuie la un dialog structurat cu Guvernul României, Parlament si actorii din lantul agroalimentar asupra unor politici pe termen scurt si mediu.

Analiza a fost realizata de Deloitte România la solicitarea Confederatiei Patronale Concordia, în cadrul proiectului "Consolidarea capacitatii Concordia pentru dialog social" (cod SMIS 302141), finantat prin Programul Educatie si Ocupare 2021-2027.

Confederatia Patronala Concordia reprezinta 20 dintre cele mai importante sectoare ale economiei românești si este un partener de dialog social, reprezentativ la nivel national. Cu o contributie de 30% din PIB si peste 450.000 de angajati în 3900 de firme mari si mici, cu capital românesc si strain, Confederatia Patronala Concordia este singura organizatie din România membra BusinessEurope, Organizatia Internationala a Angajatorilor (IOE) si Business at OECD (BIAC).